

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (első tanács)

2006. július 7.*

A T-319/05. sz. ügyben,

a **Svájci Államszövetség** (képviselik: S. Hirsbrunner és U. Soltész ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: F. Benyon, M. Huttunen és M. Niejahr, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: C.-D. Quassowski és A. Tiemann, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: T. Masing ügyvéd)

beavatkozó,

* Az eljárás nyelve: német.

az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a légi közlekedésre vonatkozóan létrejött megállapodás 20. cikkével együtt olvasott EK 230. cikk szerinti, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a légi közlekedésre vonatkozóan létrejött megállapodás 18. cikke (2) bekezdése első mondatának alkalmazásáról szóló, 2003. december 5-i 2004/12/EK bizottsági határozat és a 2408/92/EGK tanácsi rendelet (TREN/AMA/11/03. sz. ügy – a zürichi repülőtér megközelítésére vonatkozó német intézkedések) (HL 2004. L 4., 13. o.) megsemmisítése iránti keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (első tanács),

tagjai: R. García-Valdecasas elnök, J. D. Cooke és V. Trstenjak bírák,
hivatalvezető: E. Coulon,

meghozta a következő

Végzést

Jogi háttér

- ¹ A Bíróság alapokmánya 40. cikkének első és második bekezdése, amely ugyanezen alapokmány 53. cikke első bekezdésének értelmében az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásra is alkalmazandó, a következőképpen szól:

„A tagállamok és Közösségek intézményei a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba beavatkozhatnak.

Ugyanez a jog minden olyan egyéb személyt is megillet, aki valószínűsíti, hogy a Bíróság elé vitt jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik, kivéve a tagállamok közötti, a Közösségek intézményei közötti, illetve a tagállamok és a Közösségek intézményei közötti jogvitákat.”

A Bíróság és az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás (C-70/04. sz. ügy, jelenleg a Bíróságtól az Elsőfokú Bírósághoz való áttételt követően T-319/05. sz. ügy)

- 2 A Bíróság Hivatalába 2004. február 13-án benyújtott keresetlevéllel, amelyet a C-70/04. számon vettek nyilvántartásba, a Svájci Államszövetség kérte az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a légi közlekedésre vonatkozóan létrejött megállapodás 18. cikke (2) bekezdése első mondatának alkalmazásáról szóló, 2003. december 5-i 2004/12/EK bizottsági határozat és a 2408/92/EGK tanácsi határozat (TREN/AMA/11/03. sz. ügy – a zürichi repülőtér megközelítésére vonatkozó német intézkedések) (HL 2004. L 4., 13. o., a továbbiakban: megtámadott határozat) megsemmisítését.
- 3 A megtámadott határozat a Svájci Államszövetség 2003. június 10-i panaszából ered, amely a német szövetségi repülési hatóságok által 2003. január 15-én megalkotott, a légi közlekedésről szóló német szabályozásnak a 213. sz. végrehajtási rendelete ellen irányult. Ez a rendelet új eljárásokat vezet be a német terület felett átrepülő repülőgépek számára a zürichi repülőtér megközelítésére vonatkozóan. Ezek az intézkedések azoknak a zajhatásoknak a csökkentésére irányulnak, amelyeknek a Németország és Svájc közötti határtól északra elhelyezkedő érintett települések vannak kitéve az áthaladó repülőgépek miatt.
- 4 A Svájci Államszövetség a keresetét az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között a légi közlekedésre vonatkozóan létrejött megállapodás (HL 2002. L 114.,

73. o., a továbbiakban: légi közlekedésről szóló megállapodás) 20. cikkével együtt olvasott EK 230. cikk alapján nyújtotta be, amely előbbi szerint:

„Minden kérdés eldöntése, amely a Közösség intézményei által az e megállapodásban biztosított illetékesség alapján hozott határozatok érvényességére vonatkozik, az Európai Közösségek Bírósága kizárólagos hatáskörébe tartozik.”

- 5 A Bíróság Hivatalába 2004. május 27-én érkezett faxszal a Landkreis Waldshut a C-70/04. sz., később, annak a Bíróságtól az Elsőfokú Bírósághoz való áttételét követően T-319/05. sz. ügy alperese kérelmeinek támogatása végett kérte beavatkozása megengedését. A Landkreis Waldshut a svájci határ közelében lévő azon német régió, amely felett a zürichi repülőteret megközelítő repülőgépek átrepülnek, és amelyet a megtámadott határozat tárgyát képező német intézkedések meg kívánnak védeni a zajártalomtól.
- 6 Ezt a beavatkozási kérelmet a Bíróság eljárási szabályzata 93. cikkének 2. §-a alapján kézbesítették a feleknek. A 2004. június 18-i és 23-i levelekben a Bizottság, illetve a Svájci Államszövetség benyújtották a beavatkozási kérelemre vonatkozó észrevételeiket.
- 7 A Bíróság elnöke 2004. július 21-i végzésével megengedte, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság a Bizottság kérelmeinek támogatása végett beavatkozzék.
- 8 A Bíróság a C-70/04. sz., Svájci Államszövetség kontra Bizottság ügyben 2005. július 14-én hozott végzésével (az EBHT-ban nem tették közzé) ezt az ügyet áttette az Elsőfokú Bírósághoz. A Bíróság e végzés 21. pontjában megjelöli, hogy feltételezve,

hogy a Svájci Államszövetséget tagállamként kell kezelni, meg kell állapítani, hogy a tagállamok által a Bizottság valamely határozata ellen benyújtott keresetek ezentúl első fokon az Elsőfokú Bíróság hatáskörébe tartoznak, mivel az EK 230. cikkben meghatározott keresetekről van szó, amelyeket az EK 225. cikk értelmében nem utalnak bírói különtanácsok hatáskörébe, illetve amelyek a Bíróság alapokmányának 51. cikke alapján – a Bíróság alapokmányáról szóló jegyzőkönyv 51. és 54. cikkének módosításáról szóló, 2004. április 26-i 2004/407/EK, Euratom tanácsi határozattal (HL L 132., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. kötet, 5. fejezet, 85. o.) módosított változatában – a Bíróság számára sincsenek fenntartva.

- 9 A Bíróság másrészt a 22. pontban továbbá azt fejtí ki, hogy ha a Svájci Államszövetséget – tekintettel többek között a légi közlekedésről szóló megállapodás sajátos kontextusára – nem tagállamként kell kezelni, és az EK 230. cikk második bekezdését alkalmazni, hanem az e cikk negyedik bekezdésének értelmében vett jogi személyként, a kereset első fokon akkor is az Elsőfokú Bíróság hatáskörébe tartozik a Szerződés e rendelkezésében előírt feltételek mellett, következésképpen azt a Bíróság alapokmánya 54. cikkének második bekezdése alapján az Elsőfokú Bírósághoz kell áttenni.
- 10 E körülmények között a Bíróság akként határozott, hogy a keresetet mindenképpen az Elsőfokú Bíróság előtt kell megindítani vagy a 2004/407 határozat, vagy a Bíróság alapokmánya 54. cikkének második bekezdése alapján.
- 11 Az első tanács elnöke 2006. március 30-án az Elsőfokú Bíróság elé utalta a Landkreis Waldshut beavatkozási kérelmét az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 116. cikke 1. §-ának harmadik bekezdése alapján.

A Landkreis Waldshut beavatkozási kérelme és a felek észrevételei

- 12 A beavatkozási kérelmének alátámasztásaként a Landkreis Waldshut előterjeszti, hogy a beavatkozását nem lehet kizárni a Bíróság alapokmánya 40. cikkének második

bekezdése alapján, mivel a Svájci Államszövetség e rendelkezés értelmében nem tagállam. Ebben a tekintetben a légi közlekedésről szóló megállapodás 20. cikke, amely csak a Bíróság hatáskörének kijelölését tartalmazza bizonyos kérdések vonatkozásában, nem eredményezheti azt, hogy a Svájci Államszövetséget tagállammá tegye a Bíróság alapokmánya 40. cikke második bekezdésének értelmében. Ugyanez vonatkozik arra az esetre, amikor valamely állam a Közösséggel nemzetközi megállapodást kötött (a Bíróság 91/82. R. és 200/82. R. sz., *Chris International Foods kontra Bizottság* egyesített ügyekben 1983. február 23-án hozott végzése [EBHT 1983., 417. o.]; az Elsőfokú Bíróság elnöke T-44/98. R. sz., *Emesa Sugar kontra Bizottság* ügyben 1998. augusztus 14-én hozott végzésének [EBHT 1998., II-3079. o.] 26. és azt követő pontjai).

- 13 Egyebekben a Landkreis Waldshutnak a jogvita kimeneteléhez fűződő jogos érdeke abból a tényből következik, hogy közjogi területi közösségként az ott lakók jólétét kell előmozdítania, és a területét igazgatnia. A Landkreis Waldshut így térbeli és anyagi szempontból érintett, tekintettel arra, hogy azok a zajártalmak, amelyeknek a megtámadott határozat véget vet, a területén keletkeznek, és a lakosságára vannak hatással. A Landkreis Waldshut egyebekben közreműködött a vitatott repülési korlátozások elfogadásában (a légi közlekedésről szóló német szabályozásnak a 213. sz. végrehajtási rendelete által), és tájékoztatta is a Bizottságot az igazgatási eljárás során.
- 14 A Bizottság elismeri, hogy a Landkreis Waldshut valószínűsíti a jogvita kimeneteléhez fűződő jogos érdekét, ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy a Landkreis Waldshut beavatkozását nem zárja-e ki a Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése. Ebben a tekintetben a Bizottság rámutat, hogy a Svájci Államszövetség e rendelkezés értelmében ugyan nem tagállam, figyelembe kell azonban venni azt a tényt, hogy ezt az államot tagállamként kell kezelni a légi közlekedésről szóló megállapodás mellékletében felsorolt rendeletek és irányelvek alkalmazásában.
- 15 Miután emlékeztetett arra, egyrészt, hogy a Bíróság alapokmánya nem szerepel e megállapodás mellékletében, ezért a Svájci Államszövetség tagállamként való kezelése nem terjed ki az említett alapokmány alkalmazására, másrészt, hogy a

Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése szerinti kizárás kivételt teremt a beavatkozási jog alól, amely szintén ebben a rendelkezésben szerepel, amelyet főszabály szerint megszorítóan kell értelmezni, a Bizottság azonban úgy véli, hogy ezt a kizárást *mutatis mutandis* alkalmazni kell a jelen esetben. Ez utóbbit igazolja az a tény, hogy a tagállamok vagy a Közösség intézményei közötti jogviták abban térnek el más jogvitáktól, hogy a felek általában nem sajátos érdekeket követnek, hanem a szuverén hatalmuknak, sőt az „intézményi érdekeiknek” alávetett lakosság közérdekét. Ellentmondásos volna tehát, ha más felek beavatkozása útján sajátos érdekek merülhetnének fel ezekben az eljárásokban. A Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdésében előírt kizárás pontosan az ilyen ellentmondás elkerülésére irányul. A Landkreis Waldshutot nem lehet például egy magánvállalkozástól eltérően kezelni, amelynek a beavatkozása az ilyen típusú eljárásba kizárt, mivel a Bíróság alapokmányának 40. cikke egyrészt csak a tagállamok vagy a Közösség intézményei, másrészt „minden [...] egyéb személy” között tesz különbséget.

16 Azonban, amennyiben a Bíróság még nem határozott erről a kérdéstről, és hivatalból vizsgálendő kérdéstről van szó, a Bizottság e tekintetben nem nyújt be kérelmet, és aláveti magát az Elsőfokú Bíróság határozatának.

17 A Svájci Államszövetség a Landkreis Waldshut beavatkozásának elutasítását kéri, előterjesztve, hogy a Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése és az egyenlő bánásmód elve alapján az ilyen beavatkozás kizárt. Ennek a beavatkozásnak ugyanis nem lehetne helye, ha a jelen keresetet valamely tagállam nyújtotta volna be, mivel a Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése előírja, hogy a tagállamok és a Közösség intézményei közötti jogvitákba csak a tagállamok és a Közösség intézményei avatkozhatnak be, míg más személyeknek erre nincs lehetőségük. Ennélfogva a légi közlekedésről szóló megállapodásra vonatkozó jogvita keretében a Svájci Államszövetség szintén hivatkozhat ezen eljárási szabályra az egyenlő bánásmód elvének megfelelően.

- 18 A Svájci Államszövetség egyebekben megjegyzi, hogy a Landkreis Waldshut beavatkozását ki kell zárni a Németországi Szövetségi Köztársaság beavatkozása miatt. Ebben az esetben a Bíróság által lefektetett azon elvet kell alkalmazni (a Bíróság 282/85. sz., DEFI kontra Bizottság ügyben 1986. július 10-én hozott ítélete [EBHT 1986., 2469. o.]), amely szerint valamely jogalany nem jogosult jogorvoslat igénybevételére, ha valamely felette álló jogalany már igénybe vette ezt a jogorvoslatot, és a szóban forgó jogalany által képviselt érdekeket a felette álló jogalany érdekei tartalmazzák, vagy azokkal egybeesnek.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 19 Először is rá kell mutatni, hogy a beavatkozási kérelmet a Bíróság eljárási szabályzata 93. cikke 1. §-ának alaki előírásai szerint és az abban meghatározott határidő alatt nyújtották be.
- 20 Másodszor rá kell mutatni, hogy a Landkreis Waldshut a jelen ügyben valószínűsíti a jogvita kimeneteléhez fűződő jogos érdekét. Ez az érdek abból a tényből ered, hogy a megtámadott határozatban meghatározott német intézkedések tőle erednek, és a zürichi repülőteret megközelítő vagy azt elhagyó repülőgépek a Landkreis Waldshut területe és lakossága felett repülnek át. Ezenfelül a Svájci Államszövetség állításával ellentétben a Landkreis Waldshut beavatkozásához fűződő érdeke nem eshet egybe a Németországi Szövetségi Köztársaság beavatkozásához fűződő érdekével. A Németországi Szövetségi Köztársaság ugyanis a jelen ügybe a Bíróság alapokmánya 40. cikkének első bekezdése alapján avatkozik be, amely szerint „[a] tagállamok és Közösségek intézményei a Bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokba beavatkozhatnak”, és nem kell bizonyítania a jogvita kimeneteléhez fűződő jogos érdekét. Így a Németországi Szövetségi Köztársaság beavatkozása a Bíróság alapokmánya 40. cikkének első bekezdése alapján egyáltalán nem zárja ki a Landkreis Waldshut vagy „minden olyan egyéb személy[...], aki valószínűsíti, hogy a [...] jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik” beavatkozását e rendelkezés második bekezdése alapján.

- 21 Harmadszor az a tény, hogy a Svájci Államszövetséget a légi közlekedésről szóló megállapodás mellékletében felsorolt rendeletek és irányelvek alkalmazásában a Közösség „tagállam”-aként lehet kezelni, nem eredményezheti a magánszemélyeknek a Bíróság alapokmányán alapuló eljárási jogaik megszűnését. A Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése ugyanis azon személyek számára biztosítja ezt a jogot, akik valószínűsítik, hogy a Bíróság elé vitt jogvita kimeneteléhez jogos érdekük fűződik. A beavatkozáshoz fűződő ezen eljárási jog – amely a meghallgatáshoz való jog kifejeződése – alóli kivételeket szükségképpen megszorítóan kell értelmezni. Így, mivel a Svájci Államszövetség nem tagállam a Közösségnek, nem hivatkozhat sikerrel a Bíróság alapokmánya 40. cikke második bekezdésének rendelkezéseire, amely a tagállamok és a Közösség intézményei kivételével valamennyi személy beavatkozását kizárja a tagállamok közötti, a Közösség intézményei közötti, illetve a tagállamok és a Közösség intézményei közötti jogvitákban. A Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése szerinti ezen kizárás – amely az említett alapokmány 53. cikke első bekezdésének értelmében az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásra is alkalmazandó – ugyanis kizárólag a tagállamok közötti vagy a Közösség intézményei közötti jogvitákban alkalmazható.
- 22 A Svájci Államszövetség ugyanezen okból nem hivatkozhat e kizárásra azzal az indokkal, hogy az a szuverenitásának alávetett népesség általános érdekét, sőt intézményi érdekét képviseli, és hogy ennek alapján a jelen ügyben a Svájci Államszövetség és a Bizottság közötti jogvitát valamely tagállam és a Közösség valamely intézménye közötti jogvitaként lehet kezelni, amelybe a hasonló érdeket követő jogalanyok, azaz más tagállamok és a Közösség más intézményei beavatkozhatnak. Az érdekeknek ez a hasonlósága ugyanis – tekintettel a fent említett megszorító értelmezés elvére – nem lehetne elegendő azon eljárási jog figyelmen kívül hagyására, amellyel a Landkreis Waldshut a Bíróság alapokmánya 40. cikkének második bekezdése alapján rendelkezik, ha valószínűsíti a jogvita kimeneteléhez fűződő jogos érdekét. Az az állam, amely nem tagja a Közösségnek, nem hivatkozhat a Bíróság alapokmányában a tagállamok és a Közösség intézményei számára biztosított előjogokra abból a célból, hogy megsértse az ebben az alapokmányban kifejezetten elismert azon eljárási jogot, amely „minden olyan egyéb személyt is megillet, aki valószínűsíti, hogy a [...] jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik”.
- 23 Ebből következően az előzőekből kitűnik, hogy a Landkreis Waldshut valószínűsítette a jogvita kimeneteléhez fűződő jogos érdekét, tehát meg kell engedni számára a

beavatkozást a Bíróság alapokmánya 40. cikke második bekezdésének megfelelően, amely az 53. cikke első bekezdésének értelmében az Elsőfokú Bíróság előtti eljárásra is alkalmazandó. A Landkreis Waldshut jogai az eljárási szabályzat 116. cikkének 2. és 4. §-ában előírt jogok.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (első tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) Az Elsőfokú Bíróság a Landkreis Waldshut számára megengedi, hogy a T-319/05. sz. ügyben az alperes kérelmeinek támogatása végett beavatkozzék.**
- 2) A hivatalvezető gondoskodik arról, hogy valamennyi eljárási irat másolatát kézbesítsék a Landkreis Waldshut számára.**
- 3) A későbbiekben a Landkreis Waldshut számára a kérelmeit alátámasztó jogalapok és érvek írásban történő előterjesztésére vonatkozó határidő kerül megállapításra.**
- 4) A költségekről jelenleg nem határoz.**

Luxembourg, 2006. július 7.

E. Coulon

hivatalvezető

R. García-Valdecasas

elnök